

Ametller de Can Vinyers

Matadepera

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Entre els carrers de W. Guadall de nord a sud i de Pompeu Fabra i dels Lledoners, d'est a oest.
Alçada:	412
Coordenades:	
Latitud:	41.5988
Longitud:	2.0313
UTM Est (X):	419272
UTM Nord (Y):	4605686

Classificació

Número de fitxa	08120 - 3
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Espècimen botànic
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Es tracta d'un espècimen molt vell, probablement d'uns dos cents anys. Al seu voltant n'hi ha d'altres més joves i una figuera de rebrot, amb una soca molt grossa, també molt vella, prop del pou.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Matadepera (Plaça de l'Ajuntament, 1 – 08230 – Matadepera)
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dc., 09/12/2020 - 11:18

Descripció

L'ametller de Can Vinyers està situat al davant de la casa, fora de la muralla de tancament, en una antiga parcel·la sembrada de vinya. Els carrers que la delimiten són el carrer de W. Guadall de nord a sud i els carrers de Pompeu Fabra i dels Lledoners, d'est a oest.

L'arbre, de l'espècie *Prunus dulcis*, és un arbre de fulla caduca que pertany a la família de les rosàcies. El tronc és llenyós i estriat, de color gris fosc amb mostres d'assecamment i algunes ferides antigues cicatritzades. D'ell en surten diferents branques divergents gruixudes i robustes. Arrels ben aferrades al sòl.

Mesura entre sis i set metres d'alçada, per una amplada de capçada d'uns 8 metres aproximadament. Fa 3,30 metres de volt de canó (mides preses a 1,30 metres d'alçada) per 3,10 metres de volt de soca, per . Les fulles, són simples, d'un color verd intens, amb una base atenuada, un àpex acuminat i nervadura pennada, amb els marges lleugerament serrats. La flor és hermafrodita i monoica. La seva inflorescència és en forma de raïm, disposades al llarg d'un eix. La flor té cinc pètals, disposats simètricament, de color blanc a rosa pàl·lid. Floreix entre els mesos de gener fins l'abril depenent de la zona climàtica. El fruit és una drupa ovada i coberta de pèls. Aquesta mena de pell es va ressecant durant la maduració i s'obre per alliberar el pinyol amb la llavor dins, l'ametlla.

Història

Els ametllers per la seva llavor, tenen un gran valor energètic i és molt comú trobar-lo plantat a proximitat de les cases de pagès o en les vinyes allí on la climatologia ho permet. És una font de reserva per passar l'hivern i permet incorporar-la tant en les postres com en plats de taula. Es fan salses tradicionals de la cuina catalana (xató, salda de nadal, salsa per la calçotada, romesco, etc.), també és emprada com a ingredient en les picades d'estofats i rostits. És un ingredient indissociable de les postres de músic i pastades en cru amb sucre permeten elaborar el massapà i el torró. Se'n pot fer beguda, carquinyolis, panellets i altre dolços i fins i tot begudes com algun licor i l'orxata d'ametlles. Les seves propietats medicinals es coneixen des de temps antics, com és l'oli d'ametlles, per afeccions de la pell.

La Bíblia conta com Abraham emprava vares d'ametller per construir corrals. El mateix bastó d'Aaró era una branca d'ametller. És present en el paradís terrenal, motiu pel qual se'l representa al costat de la mare de Déu i de l'Infant Jesús.

Bibliografia

PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singlars. Alcalà d'Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

PASCUAL, Ramon (1994). Guia dels arbres dels Països Catalans. Pòrtic Natura. Barcelona, pp. 96-97.

PHILIPS, Roger (1989). Los Árboles. Editorial Blume, S.A. Barcelona.

